

Nič ni popolno na svetu, kar je ustvarjeno od človeške roke. Izmed pralnih sredstev pa se popolnosti najbolj približujejo **Zlatorogovi izdelki: Zlatorogovo milo, Zlatorogovo terpenilno milo in Zlatorogve luske**. Njihova čistilna moč in izdatnost je splošno znana. Dobrota **Zlatorogovega mila** je prišla že kar v pregovor, ki pravi: »Le **Zlatorog milo** da belo perilo!« Naše na čistočo vajene gospodinje ga radi kupujejo. Tako je prav. Priporočamo ga tudi mi! 847

Nov uspeh znanosti. Eden od najnevarnejših neprijateljev zob je kamen. Prizadevali so si že leta, najti uspešno sredstvo za njegovo odpravo, ker običajni način mehanične odstranitve zobnega kamna povzroča čisto bolečine, a v vsakem slučaju izgubo časa. Raziskovalcu dr. Bränlichu se je posrečilo, najti v sulfornoleatu novo sredstvo, katero ne odstrani samo zobni kamen, temveč prepreči tudi tvoritev novih plasti. To sredstvo vsebuje sedaj davno preizkušeni in splošno priljubljeni Sargov Kalodont. S tem je vsakemu, ki uporablja Sargov Kalodont, možno, odpraviti zobni kamen na najuspešnejši in najudobnejši način brez vsake nevarnosti, da bi se s tem le malo škodovalo zobem.

Prijetno in enostavno je, ako si lahko kupite fino in poceni blago za obleke in suknje v trgovini, katera ima tudi lastnega dobrega krojaškega mojstra. To Vam nudi Trgovski dom Stermecki, tovarna perila in oblek, Celje.

Čitanka za prvi razred. Dosedaj vpeljana Widrova čitanka za prvi razred je pošla. Na razpolago je še Majcenova »Prva čitanka«. Priporočamo vsem šolskim vodstvom, da naročijo to knjigo, katere cena je samo 5 Din. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Stvarni pouk v prvem razredu. Strokovnjaška knjiga, ki jo potrebuje vsak učitelj, kateri uči v prvem razredu, je še nekaj izvodov na razpolago. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Križ na Donački gori. V spomin 1900letnice odrešenja naj stoji križ na Donački gori. Kupujte razglednice tega spomenika in knjižico: »Ob solnčnem vzhodu«, ki jo je spisal dr. Merhar. Razglednice so po 1 Din, knjižice po 5 Din. Čisti dobiček gre za spomenik. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Nova knjiga za duhovnike in voditelje Marijinih družb. Srečko Gregorec, Per Mariam ad Jesum. 45 Din. Knjiga obsega do 60 govorov o Marijini družbi in za Marijino družbo. Govori so v celoti nakazani, da ni treba ničesar drugega, kako samo to v roke vzeti. Gospode duhovnike vabimo, da si knjigo čim prej naročijo potom Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Obžalovanja vredni slučaj.

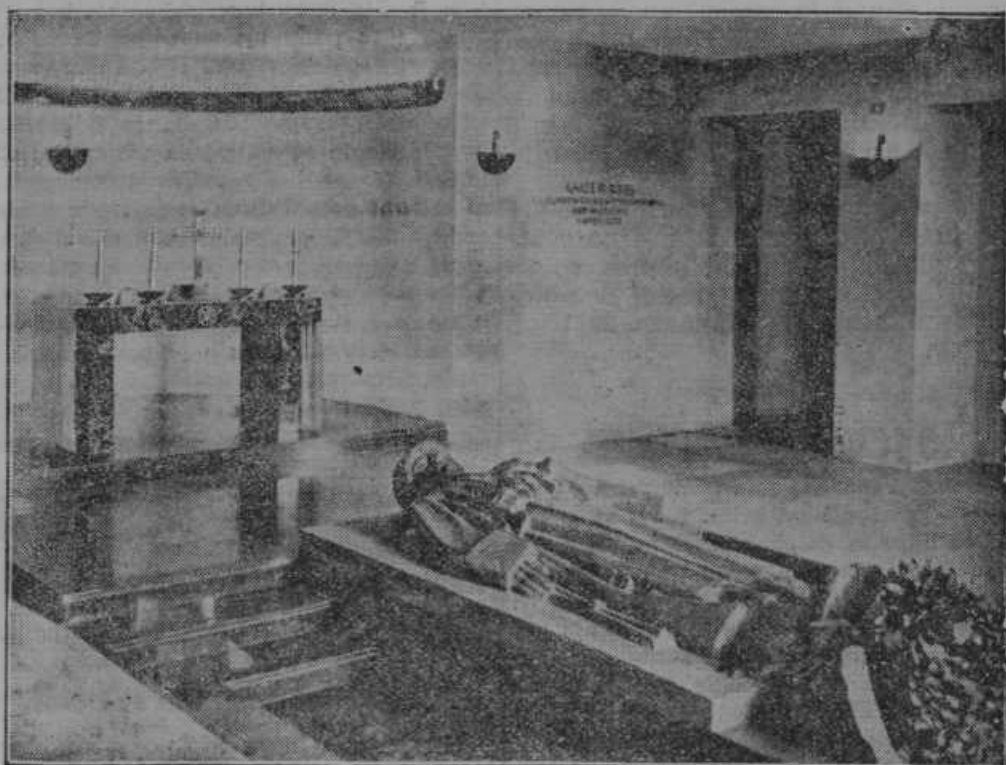
Obešenega so našli v kleti tuje hiše 45letnega cestarja Alojzija Zoreca iz Rogoznice pri Ptuj. Z eno roko je še držal za vrh, hoteč se še rešiti v zadnjem trenutku, a je že bilo prepozno.

Prostovoljno v smrt radi družinskih preprirov. Radi družinskih preprirov je pobegnila z doma 33letna najemnica

Ivana Turk iz Turnišča pri Ptuj. Pastir je našel nesrečnico v graščinskem drevoredu na akaciji obešeno.

Mati skočila z otrokom v naročju v bajer. Dne 21. septembra zvečer je skočila v bajer na Guido v Trbovljah rudarjeva žena z enoletnim otrokom v naročju. Sosedje so nesrečno mater opazili in ji priskočili na pomoč, ker je še tičala v blatu blizu brega. Mater so izvlekli živo, otrok je bil že mrtev. Žena si je hotela končati življenje radi družinskih razprtij.

Družba 13 vlomilcev pod ključem. Ljubljanski policiji je uspelo, da je zaprla 13 članov tatinske tolpe, ki je kradla razno blago po Ljubljani in po vseh večjih mestih naše države. Prijeti tatovi so po večini iz okolice Velike Kladuše v Bosni. Samo v Ljubljani so pokradli blaga za 30.000 Din. Pokradeno blago in

Grob neznanega vojaka na Dunaju.

Beračica, ki posoja denar.

V madžarskem mestu Miskolc se je vršila zadnje dni sodna obravnava, ki je odkrila dejstvo, da je posodila celemu mestu znana beračica trgovcu 8000 pengő. Ker se je trgovec branil, da bi plačal dolg, ga je beračica tožila. Denar je rabila beračica za izplačilo dote svoji hčerki v znesku 4000 pengő.

Oče zračne pošte.

Razpošiljanje pošte po zračni poti velja za pridobitev najnovejšega časa, v istini pa gre nazaj na mnogo večjo starost. Zračno pošto je upeljal v prvi polovici 19. stoletja Anglež Hil, duhovnik

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Dalje.

Na potu po Braziliji mora imeti človek za noč ogenj in za spanje spalno mrežo, sicer ne bo prodrl daleč v notrajnost, ampak bo postal poprej žrtev jaguarskih zob in kačjega strupa.

Nadalje si ne smemo domišljati, da vodijo v notrajnost Brazilije ceste ali kolovozi. Kaj še! Vsaka naselbina, zlata ali dijamantna jama, kjer biva na eni točki več ljudi, si zbere do bližnjega mesta kar po svoje najboljšo smer in po tej prevažajo z volji prehrano ter razne druge nujnejše potrebščine. Kjer je največ sledi koles, tam pravijo, da je — cesta! Kako prekoračijo vozniki poteke in reke, je njihova zadeva in tolikokrat umetnost v iskanju plitvin in za prevoz mogočih obrežij.

Smeri za vozove so pač tako izbrane, da pride živina v gotovih razdaljah do pitne vode. Toliko krajevnih šeg ter potovalnih navad nevajenih manjših družb je že pomrlo v braziljanski stepi od žeje in to le radi tega, ker hlastijo kar naprej do dijamantnih polj ter zlatih jam, ne oziraje se na zarezane koles v zemljo.

11

Ne jaguar, ne kače in razna druga s strupenim želom oborožena golazen niso v stepi za potnika najhujša nevarnost, ampak razne bolezni so oni plazeči se strup, napram kateremu je človek na samotnih potih brez moči.

Našteto se ni tikalo naše ekspedicije, katera je bila res dobro založena z vsem in so jo vodili proti cilju preizkušeni možje, ki so že gledali v oči vsem mogočim težkočam ter nevarnostim.

Pri vsej dnevni ter nočni pazljivosti so nam poginili vsled kačjih pikov 4 konji nosači ter en vol. Dva pičena gonjača je zdravnik otel z ubrizganjem protistrupa.

Na pohvalno plat moram omeniti braziljansko gostoljubnost v stepi. Kjerkoli smo se oglašili po naselbinah in po posameznih kočah, so nam prihiteli ljudje nasproti z vsem, kar so posedali. Braziljanski stepni človek je skromen liki Japonec. Leto in dan živi od mleka, črnkastega fižola ter riža. Govejo živino koljejo doma, a uživajo posušeno meso za največje praznike in dolgočasni dobi deževja. Hiše so seve najbolj preprosto zgrajene iz kolov, prepletene s šibjem, obmetane z ilovico in pokrite s palmovim listjem. Snaga po bivališčih je postranska stvar. Marsikateri kolonist si drži pri koči nestrupeno orjaško kačo. Golazen skrbno hrani z mlekom ter s kun-

perilo so prodajali v Bosno. Oba glav-
varja tatov Husein Rožič in Džemal
Okanovič sta ušla iz Ljubljane pred are-
tacijo. Okanovič je padel v roke policiji
v Karlovcu, kjer se je izdajal pod na-
pacišnim imenom in ga bodo prepeljali v
Ljubljano.

**Velika vlomilska družba pred sod-
niki.** V Ljubljani je bila zadnje dni na
zatožni klopi 12članska vlomilska druž-
ba, ki je oškodovala razne ljudi za 40 ti-
soč Din. Sodišče je obsodilo dne 20. sept.
11 obtožencev skupno na 13 let, 5 mese-
cev in 13 dni zapora. Proti 12. obtožencu
je bilo kazensko postopanje izločeno.

Skupno v smrti. Dne 23. septembra
so potegnili iz Savinje blizu Drešinje
vasi pri Petrovčah 44letnega brezposel-
nega pekovskega pomočnika Vinkota
Škaferja iz Gotovelj pri Žalcu in 19let-
no posestnikovo hčerko Milko Grilec iz
Drešinje vasi. Trupli sta bili povezani
z vrvmi. Škafer je napisal v svoj notes,
da si vzame življenje, ker nima de-
narja, ne službe in je bil obsojen radi
tatvin pri bivšem mojstru Senici v
Žalcu. Deklina je zapustila listek z
beležko, da gre v smrt, ker ji branijo
zakon s Škaferjem.

Vlom v trgovino. V Črmošnjicah pri
Kočevju je bilo v noči vlomljeno v tr-
govino Emila Sauerja. Vlomilci so se
splazili skozi okno in odnesli nemote-
no manufakturnega blaga za 29 tisoč
dinarjev.

*

Slovenska Krajina.

Črenšovci. V nedeljo smo imeli pri nas pro-
ščenje — povišanje sv. križa. Ljudi se je na-
bralo od blizu in daleč zelo veliko, saj je pa
bilo tudi vreme krasno. Imeli smo ta dan pri
nas pet sv. maš. Ob 7 je pridigal g. Lovrenčič,
pri glavni službi božji ob 10 g. Rantaša iz Po-
lane, sv. mašo pa je imel ob asistenci doma-
čega g. župnika in kaplana g. kaplan Ciglar
Al. iz Beltincev. Ob tej priliki se je pri nas pr-
vič pel evangelij v slovenskem jeziku. — V
ponedeljek smo imeli kramarski in živinski se-
jem. Živine je bilo prignane le 213 komadov.

ci, ta mu vrača preskrbo na ta način, da mu
preganja cele noči miši ter podgane.

Med takimi le prilikami smo se vlekli počasi
naprej, da bi z naglico po nepotrebnem ne mu-
čili ljudi ter živali. Po zatonu solnca smo sedeli
cele ure krog plapoločih ognjev in poslušali za-
nimive doživljaje naših spremljevalcev. Pripove-
dovanja so se nanašala največ na srečno prestane
smrtne nevarnosti po divjih pokrajinah ter pra-
gozdih.

Obširno sem že razkladal o kačji nevarnosti
po braziljski stepi. Mnogo naših nočnih raz-
govorov se je vrtelo baš krog kač in hočem bele-
žiti dva doživljaja. Enega nam je zaupal vestman
Malcolm Dick. Omenjeni je že iskal po južno-
ameriški državi Venezuela ob rekah dijamante in
izpiral zlato. Pridobil si je z najnapornejšim de-
lom nekaj premoženja in se je odpravil za izku-
pičkom za dijamante ter zlata zrna proč iz ne-
zdravih krajev nazaj v Severno Ameriko. Zadnjo
noč pred odhodom iz dijamantnih grab je spal v
svoji koči. Dick je pripovedoval tajinstveno ta-
ko-le:

»Spalno mrežo sem že bil spravil med drugo
ropotijo. Sklenil sem, da bom prebil zadnjo noč
med naselbino dijamantnih iskalcev na tleh, ka-
mor sem natrosil palmovega listja.

Prodanih je bilo 110 komadov in sicer bike
in telice so kupovali po 3—3.75 Din, krave po
2.50 Din.

Črenšovci. Letos sta minili obe proščenji
brez fantovskih pretepev. Mogoče bodo počasi
tudi pri nas prenehali tisti žalostni fantovski
obračuni. Neki fant iz Dolnje Bistrice je pa le
malo pregloboko pogledal v kozarec, tako da
je v cerkvi med večernicami sede ob zidu za-
spal in so mu tovariši komaj dopovedali, da je
v cerkvi, in ga spravili na zrak. — Na dan
proščenja je pogostil g. župnik Zadravec 16
gospodov duhovnikov, med drugimi so ga po-
častili s svojim obiskom g. kanonik Slepec iz
Sobote, g. mons. Lovreč iz Ljutomerja in drugi.
— Fantje iz Srednje Bistrice so šli po kožu-
hanju koruze med njivami na Dolnjo Bistri-
co. V koruzi so našli neko osebo, ki ni imela
las, bila pa je v ženski obleki. Ko so jo osvet-
lili, si je zakrila obraz. Fantje so odšli, da bi
prišli v večji družbi pogledat čudnega nočne-
ga gosta. Pa ko so se vrnili, osebe več ni bilo.
Kdo je bila ta skrivnostna oseba, kaj je de-
lala v tako pozni uri na polju, ne ve nihče.
Ni izključeno da so fantje le iz strahu videli
osebo, ki je mogoče niti ni bilo. — V Žižkih
so nekaterniki pozabili, da je 8. septembra
mala maša in so zjutraj na vse zgodaj začeli
mlatiti. Ko so jim sosede povedali pomoto,
so mlatiči prenehali in sramežljivo odšli. —
nedeljo dne 23. septembra je imel v Dokležov-
ju (Beltinci) svojo prvo sveto mašo salezijanec
g. Kovačič. — Svinjska kuga v nekaterih va-
seh zelo kosi svinje našim itak siromašnim
ljudem. — V Črenšovcih je umrla Virag Te-
rezija, ki zapušča 4 mladoletne otroke. Naj v
miru počiva!

Gornja Bistrica. Nalezljiva bolezen griža se
naglo žiri. V naši vasi jih je že več umrlo.
Ljudje iz nerazumljivih razlogov bolnike skri-
vajo in jih nočejo pokazati zdravniku. Naši
zdravniki so dobili pomoč iz Ljubljane. Šola
je zaprta do 1. oktobra. V beltinski fari je pa
zaprtih več šol in vasi Melinci in Ižakovci sta
kontumacirani (zaprti) in tudi del naše vasi.
V Soboti leži trenutno 55 bolnikov, več jih je
pa še v domači oskrbi. V Soli v Odrancih je
otvorjena bolnišnica (izolirnica). Po vaseh se
vozijo lep zaprt avtobus, menda higijskega
zavoda.

Žižki. Pred dvema tednoma smo poročali,
da so se fantje pri nas stepili. Neki list pravi,
da so imeli le »prasko« in da smo mi lagali.
Resnici na ljubo omenjamo: Hozjan Ignacij
je dobil v hrbet 3 cm globoko rano, veliko ra-
no v roko, težek udarec na levo stran lica.
Danes sem se ponovno pri njem oglašil in on
pravi, da je vsled rane v hrbet začel težko di-
hati, bal se je za življenje in ob 22. uri so ga
peljali k zdravniku. Zdravnik mu je zašil ra-
no na hrbtu in roki. To je resnica. Vse drugo
je laž. Kdor stvarno sodi, tisti ve, da radi ka-
kih prask nikogar ponoči ne vozijo k zdrav-
niku in da iz prask zdravnik ne vlači šivov
iz ran po enem tednu. — Mi smo poročali tak-
rat v nedeljo zjutraj, ko je ranjenec ležal,
pozneje pa je res vstal in pokazalo se je, da
rane niso bile smrtno nevarne. Naročniki na-
šega lista, ne dajte se begati, saj sami veste,
zakaj naš list tako napada, pri miru pa pu-
stijo »Domovino«, »Mursko Krajino« in vse
druge liste, ker jim pač ti menda niso nevar-
ni. Na napade tudi poročevalec ne bo več od-
govarjal, sodbo si napravite sami!

Še o „Domovinih“ ro- manih in povestih.

»Beg iz življenja«: to je malodane
stalna rubrika v našem časopisu, ki se
v njej zabeležujejo slučajni samomora,

poskušenega ali izvršenega. To je ža-
lostna rubrika, ker beleži za naš narod
veliko biološko izgubo ter hkrati raz-
svetljuje moralno slabost, ki se ved-
no bolj širi med našim narodom, osobi-
to med njegovo mladino.

Različni so vzroki tega pojava. So
brezdvomno tudi gospodarskega znača-
ja. Še bolj pa jih je treba iskati na mo-
ralnem področju. Ni življenjske resno-
be, ni volje za življenje in njegove na-
loge, ni odpornosti proti težavam, ki

Trdno zaspim. Nepopisno mučne sanje me iz-
vlečejo iz spanja. Pri zavesti in rahlo odprtih očih
zapazim, da mi leži zvita na prsih grozno stru-
pena kača, ki me opazuje in steguje neprestano
na dvojne preklani jeziček proti mojemu obrazu.
Znal sem, če le vidno trenem z očesom, me bo de-
pošast pičila, umrl bom tekom par minut in ves
moj krvavažuljavi nekajletni trud bo zastonj! Mi-
nute opazovanja na mojih prsih počivajoče kače
so se mi dozdevale cela večnost. Kača je bila mir-
na, le njen neprestano migljajoči jezik je pričal,
da je pripravljena vsak trenutek na naskok.

Naenkrat se odpro čisto na rahlo vrata v mo-
jo bajto. Črna človeška prikazen se spusti koj pri-
durih na vse štiri in se plazi neslišno z golim bo-
dalom med zobmi proti mojemu ležišču. Jasno
kakor na dlani je bilo, da me misli neznani na-
padalec na smrt zabosti zadnjo noč in se polastiti
mojega premoženja. Na prsih kačo, proti meni se
plazi zavraten morilec. . . . Da nisem sredi med
obema neizbežnima smrtnima nevarnostima zbla-
znel od groze, je itak čudo! Kaj me je spreletavalo
v taistih najtežavnejših trenutkih v mojem živ-
ljenju, bi vam danes težko popisal.

Tolovaj se priplazi skoro tik do ležišča, gleda
in se ozira po meni, ne da bi zapazil kačo. V pre-
pričanju, da spim, hušne pokoncu, hoče zamah-
niti z bodalom proti moji srčni strani, kača se

modernizator angleš-
kih poštних razmer.
Leta 1840 se je poslu-
žil Hil za prenos po-
šte po zraku balona.
Hil je umrl leta 1879.
Pokopali so ga v vest-
minsterski opatiji, kjer
je tudi njegov lep
marmornat kip.

Po številu čebelnih panjev

je na prvem mestu
Nemčija, na drugem
Francija, na tretjem
Rusija, na četrtem pa
je Jugoslavija, ki ima
668.863 čebelnih pa-
njev. Od teh je 220.000
modernih panjev s
premakljivimi satni-
cami.

Izzeljevanje židov iz Nemčije.

Od početka Hitlerje-
ve vlade do danes je
zapustilo Nemčijo 65

vstajajo iz sedanjih razmer, ni potrpežljivosti in stanovitnosti. Lahkomiselnost zavaja v pohlep po uživanju in če se ta pohlepnost ne zadovolji, pa pobegne mlad človek iz življenja.

Jasno je, da mladina sama ni zakrivila teh razmer, ki so pogubne za posameznika in usodnih posledic za narod. Mladina se ni sama vzgojila, marveč se je njena vzgoja vršila ter se vrši pod vplivom dveh »vzgojnih in prosvetnih« sredstev: kina in čtiva.

O čtivu, ki se danes nudi naši mladini, smo že večkrat razpravljali. Ugotovili smo tudi ter to ugotovitev podprli s stvarnimi dokazi, da »Domovina« nudi s prevodom nemškega romana »Dva človeka« naši mladini čtivo, ki je za njo kvarno. To je roman docela nekatoliške in protikatoliške vsebine: ponižuje duhovski stan, povečuje pa strast in požljivost.

»Domovina« pa ta književno-propadli roman znova proslavlja kot »enega najboljših in najlepših ljubezenskih romanov po vsem svetu« ter priporoča, da bi morala vsaka domača knjižnica, ki bi morala biti v vsaki hiši, imeti med najlepšimi povestmi kot prvo to »prelepo ljubezensko zgodbo«. Mar-li hoče »Domovina« tudi priporočati, da bi ta »prelepa ljubezenska zgodba«, koje izid je za »oba človeka« beg iz življenja, našla dosti posnemanja med slovensko mladino?!

Duh »Obeh človekov« tudi prevladuje v povesti, ki je v »Domovininem« podlistku sledila temu romanu pod naslovom »Golški svetnik«. V njej zopet nastopa tip (lik) »nesrečnega« duhovnika. Nesreča je mladostna ljubezen, ki se njenega pogubnega vpliva ta duhovnik ne more iznebiti do svoje nagle smrti, ko ga med sveto mašo neposredno pred posvetitvijo keliha zadene kap s smrtnim izidom. Ta mladostna ljubezen se kajpada opisuje z moderno filmsko učinkovitostjo: študent strelja na sebe in na dekle, preden gre v bogoslovje. Strel ne doseže namena: študent ostane pri življenju. Pravzaprav pa ga doseže:

če bi namreč ne bil ostal študent pri življenju, ne bi šel v bogoslovje ter bi ne postal »nesrečen« duhovnik, ki ga vse življenje preganja privid nesrečne ljubezni.

Prepuščamo staršem in odgovornim činiteljem sodbo o tem, ali spada takšno čtivo v roke naše mladine.

*

Ljutomer. Zapreke so prišle, zato se je naš program društvenega življenja nekoliko spremenil. »Mlinarjevega Janeza« bomo igrali še le dne 14. oktobra popoldne. Sedaj pridno vadimo, da bo predstava tem lepša. Tudi pevski zbor že vadi. Pevske točke so vzete deloma iz Parmove opere »Urh, grof celjski«, deloma pa je narodna pesem. To bo petja in veselja na odru. Saj nastopi okoli 30 igralcev. Ne pozabite torej, da gre dne 14. oktobra vse v Katoliški dom! — Nedeljo prej pa bomo imeli društven sestanek. O zgodovini celjskih grofov bo predavanje s skioptičnimi slikami, da bomo »Mlinarjevega Janeza« tem laže razumeli. Saj je vzet iz zgodovine celjskih grofov. Dne 30. septembra pa gremo gostovat k Sv. Juriju ob Ščavnici. Tam vprizorimo »Sultanovo hčerko in dobrega vrtnarja«. — Društvena knjižnica redno posluje vsako nedeljo po osmi maši. Pridi tudi Ti in se priklasi kot član društva Ljudska čitalnica. Katoliški dom je naš hram prosvete, tudi Tebi namenjen.

Sv. Jurij ob Ščavnici. To nedeljo dne 30. septembra Vas pa Ljutomerčani obiščejo. Pozdrave Vam bomo prinesli, enakomisleči. In zaigrali Vam bomo lepo igrice o »Sultan-

vi hčerki in dobrem vrtnarju«. To je povest deklice, ki hoče vse vedeti, a šele pri dobrem vrtnarju najde vso resnico. Zato se njega oklene in mu sledi v njegovo kraljestvo, kot zaročenka svojemu ženinu. Duhovno predstavlja igra združitev duše z Bogom. Primer novejšega poduhovljenega ljudskega teatra. Pričakujemo, da nas boste počastili s svojim prihodom, kaj ne, da boste? Da bo res prijateljski obisk, v veselje nam in Vam. Živijo Ljutomerčani! Pozdravljeni do svidenja! V prodajni si kupite vstopnice! V Pergerjevi trgovini jih dobite!

Sv. Vid pri Ptuj. Naše Prosvetno društvo je moralo iz raznih ovir preložiti igro o »Izgubljenem sinu«. Zato jo vprizori v nedeljo dne 30. septembra ob treh popoldne v Slomšekovem domu. Igra je mogočna in pretresa vsakega v dno duše. Med odmori igra tamburaški zbor društva. Nastopi nad 40 igralcev. K obilni udeležbi vabimo vse! — Odbor.

»Družabni klub« Sv. Jurij ob Taboru. Prihodnjo soboto dne 29. in v nedeljo dne 30. t.m. vprizorimo pri Sv. Juriju ob Taboru lepo in globoko duhovno igro, misterij, Pogačnikovega »Slehernika«. Vrši se na prostem pred župno cerkvijo sv. Jurija in se začne ob 7. uri zvečer. V slučaju slabega vremena bo vprizoritev v že povečani dvorani cerkvenega doma. Resni prizori »Slehernika« bodo vsakogar globoko pretresli, saj bo vsakdo gledal takorekoč samega sebe v igri. Zato ni čudno, da vlada za »Slehernika« precejšnje zanimanje. Na svidenje v soboto in v nedeljo!

*

tisoč židov. Od imenovane številke odpade na Francijo 21 tisoč, 10 tisoč na Sveto deželo, 8000 na Poljsko, 4000 na Čehoslovaško, 3000 na Združene ameriške države, na Holandsko, Švico in skandinavske dežele in po 2000 na Angleško ter Belgijo in 6000 v razne druge države.

Egiptovski farao med republikanci.

Leta 1825 je prejel franc. kralj Karl X. od Mohameda Alija zelo dobro ohranjeno mumijo staroegipčanskega faraona v umetniško izdelani krsti iz cedrovine. Pošiljko so slabo zavili in med prevozom po morju je udrla voda v njo. Mumija je začela zaradi mokrote razpadati in

mu ovije krog roke in ga usmrti z enim ugrizom. Koga je razkrinkal kačji strup kot smrtnega sovražnika? Mojega večmesečnega tovariša pri iskanju dragih kamnov, Marka Balhena.

Še isto noč sem vstal, si naložil na hrbet prtljago in zginil iz naselbine, kjer me je hotel umoriti pred slovesom prijatelj iz neugnanega pohlepa po denarju.

Mene je otel čisto sigurne smrti najhujši sovražnik Braziljanca — kača.

Zanimivo in ganljivo je tudi poročilo g. Davisa Grahama o njegovem doživljanju v braziljanskem pragozdu. Naš finančni minister nam je zaupal ob stražnem ognju naslednje:

»Jaz in moja dva tovariša smo ravno kar zlagali spalne mreže, ko smo slišali v neposredni bližini cmokajoč glas. Ozrli smo se in zagledali kakih 50 cm visoko opico, ki je stala po koncu in nas opazovala. Krog pasu ji je bingljala kos vrvice. Žival se je kretala pred nami brez najmanjšega strahu, mahala je z roko naprej po goščavi, cmokala z jezikom in nas vabila, naj ji sledimo. Iz obnašanja opice je bilo sklepati, da gre za udomačeno žival. Ko me je še pocukala za hlače in me skušala naravnost potegniti za seboj, se nisimo dalje obotavljali in smo ji sledili z indijanskima vodnikoma.

Skoro eno uro smo se plazili skozi najbolj goste goščave pragozda, ki je bil poln najčudovitejšega živalstva ter rastlinstva. Opica je bila pred nami in navadno se je poganjala po opičji navadi z ene veje na drugo.

S sekirami smo si morali izsekavati pot, da smo mogli naprej skozi grmovje in močvirje, ki je bilo križ in kraž prerasteno z ovijalkami. Žival se je neprestano ozirala, če ji sledimo.

Pred nami so se skrivale kače, škorpionji ter orjaške žuželke, opice, papagaji in vse mogoči ptiči. Slednjič je postala goščava pragozda le redkejša. Skozi vejevje in listje so že lahko prodirali solnčni žarki. Znašli smo se na solnčni jasi pred iz bambusovih palic spleteno koč.

Naš opičji vodnik je zginil takoj skozi luknjo pri strehi v notrajnost. Trkali smo na vrata, klicali, a nikdo se ni oglasil. Smo pač udrili vrata in zagledali nekaj strašnega. Majhna soba je bila vsa prepletena s pajčevino in po stenah so begali liki človeška roka veliki pajki. Iz enega kota koč nas je zrla nemo iz spalne mreže — človeška lobanja. Na klice opice smo si napravili pot skozi pajčevino. V mreži smo zapazili okostnjak, zavrt v borne ostanke obleke. Pri nogah kosti je čepela opica — naša vodnica. Poleg spalne mreže je visela zarjavela puška. Pod njo

Sv. Jakob v Slov. goricah. Zapustila nas je preblaga mamica Notburga Javšnik, bivša posestnica na Zgornjem Hlapju. Pogreb se je vršil dne 12. septembra pod vodstvom domačega g. župnika Erhata. Domači pevski zbor ji je zapel pri hiši žalosti, pri cerkvi in na pokopališču v srce segajoče žalostinke. Cerkevni ključar Rožker Anton se je v kratkih ter ganljivih besedah poslovil ob odprtem grobu od dobre mu sosedice. Vzorito mater bodo pogrešali reveži, posebno pa njena najmlajša hči, v katere hiši je bila mati prava luč. Dragi mamici bodi ohranjen trajen spomin!

Stofaci pri Ptuj. Lepa slavnost se je vršila preteklo nedeljo v Stojnicah pri Ptuj. Blagoslovili so novo motorno brizgalko, ki jo je nabavila domača prostovoljna gasilska četa. Na svečanosti so bile vse gasilske čete iz bližnje okolice ter velika množica ljudi. Kumstvo sta prevzela zakonca Franc in Marjeta Zagoršek, posestnika v Prvencih. Cerkevne obrede je opravil vlč. g. župnik Groblar iz Sv. Marka, ki je imel pri tej priliki lep in globoko zasnovan govor, v katerem je naglašal človekoljubno in požrtvovalno delo gasilcev. Pa blagoslovitvi nove moderne brizgalkne se je vršil v prostorih gostilne g. Turka slavnostni banket, za tem pa prosta zabava.

Lahonci pri Ivanjkoveh. Sredi novic, ki se vrstijo dan za dnem, se je vredno spomniti na umrlo Marijo Skuhala, ki je umrla stara komaj 20 let. Bila je vestna in pridna služkinja pri gospodarju Stanku Kosi. Neizprosna jetika, s katero se je borila tri leta, ji ni prihanesla kljub temu, da je iskala zdravja v bolnišnici v Mariboru in v Ptuj. Pokopana je bila na pokopališču pri Sv. Tomažu, daleč od svojega očeta, ki je predlanskim podlegel istotako jetiki in je pokopan pri Sv. Križu na Murskem polju.

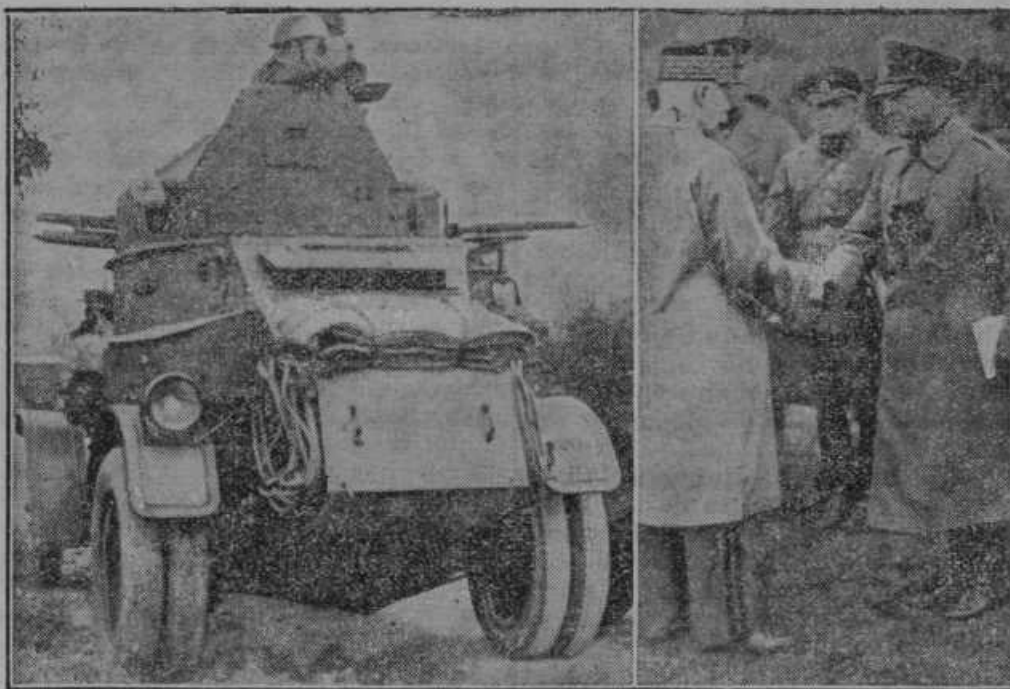
Veržej. V nedeljo dne 30. t. m. bo naš farni patron sv. Mihael obhajal »svoje godovno«! In sicer v novi, lepi obleki. Glavni oltar namreč je bil do birme prav okusno popravljen in obnovljen po navodilu g. dr. Fr. Steleta. Delo pa

je izvršil v splošno veliko zadovoljnost g. Fr. Zamuda, pozlata od Sv. Križa. Pa ne le samo oltar, tudi cerkvena slikarija in cerkvena oprema je prav posrečeno prenovljena, tako da je sedaj naša župnijska cerkev kakor lepa rožica v šopku naših cerkev! To delo pa sta z veliko ljubeznijo vršila domačina g. Fr. Cmreka, občinski predstojnik, in g. Jože Janežič. Omogočili so to delo farani in okoličani, ki so iz ljubezni do Boga globoko zajemali, kadar so prišli po zbirco tisti za cerkev! Darovalcem in mojstrom bodi Bog obilen plačnik, sv. Mihael pa vodnik k Bogu! Letošnje žegnanje v obnovljeni cerkvi naj bo zato Bogu v veliko čast, našim dušam pa v veliko korist. Prvo sv. opravilo bo ta dan opravil novomašnik iz Dokležovja g. Alojzij Kovačič, ki je bil te dni posvečen v mašnika. Pozno sv. opravilo pa g. dekan Josip Weigl. Molimo za dobrotnike naše cerkve, in da popravimo še stranske oltarje in prižnico!

Gornja Ponikva. Vsled razpusta Prosvetnega društva že dolgo ni bilo mogoče prirediti

nobene predstave, katere dobiček bi se lahko porabil za nabavo knjig za župnijsko knjižnico. Zato bo gostovalo na Gornji Ponikvi Bralno in kmetijsko društvo »Sloga« iz Sv. Petra v Savinjski dolini in bo vprizorilo dne 30. septembra popoldne ob treh igro »Prisegam«. — Hmeljska kupčija je bila tukaj dokaj dobra za letos. Velika večina hmeljarjev je imela lepo blago, zato so ga lahko in hitro prodali po 35 do 40 Din 1 kg. Nekateri so imeli slabše blago in so ga prodali po nižjih cenah, ali pa še čakajo z njim. Okolica Gornja Ponikva ima veliko sadja. Druge okolice ga imajo pa malo in prav malo. Zato kupujejo za hmeljski denar jabolka za jabolčnik.

Slačka gora pri Šmarju. V petek dne 14. t. m. je naš srčno dobri g. župnik Ivan Ivanc še maševal v domači cerkvi. Kmalu ga je prišlo, vendar je prepozno iskal pomoči v bolnišnici v Celju. Komaj je prišel v bolnišnico, je že izdihnil svoje blago dušo. Prvotno je bilo v načrtu, da bo pogreb v Šmarju, ker pa je bila želja vseh faranov, naj njihov duhovni pa-

Iz letošnjih manevrov francoske armade. Levo težki francoski tank in desno: francoski maršal Pétain pozdravlja na manevrih generale tujih držav.

sta ležala na tleh dva revolverja, ostanki tašk za patrone, indijanska sulica, lok in puščice.

Priprosto orožje si je napravil sam neznanec, ko mu je pošlo strelivo. Odkrili smo še pločevinasto škatlo, ležala je poleg okostnjaka, v njej je bila posušena kačja koža in nato napisano nekaj z ogljenčkom v portugalskem jeziku. Črke so bile že precej nečitljive, a vendar se je dalo z dostavkom prečitati to-le:

»Ravnokar me je pičila ena najbolj strupenih kač. Dobro vem, da bom živel samo še nekaj minut. Ako me bo kdo odkril v tej samotni, najznejši, da sem morilec ministra (ime nečitljivo). Za zločin sem se bridko pokoril in umiram popolnoma sam v divjini. Da sorodniki tudi pri moji smrti ne bodo imeli radi mene kakih sitnosti, zamolčim tudi svoje ime.« Datum nečitljivo. Podpis se je glasil: »Nesrečen študent.«

Udomačena opica nam je mirno dovolila, da smo brskali po žalostni zapuščini. Ko smo hoteli sneti s stene spalno mrežo, da bi zagrebli kosti nesrečnega neznanca, je začela cviliti na ves glas in je skušala ugrizniti, če se je kateri dotaknil mreže. Šele tedaj, ko smo pustili mrežo na prvotnem mestu, se odstranili iz sobe in zaprli za seboj vrata, se je pomirila opica. Oddaljač se od kočure, smo čuli zadovoljno opičje cmanjanje, ki je značilo radostno oznanilo, da bode

stražila še naprej gole kosti in s tem rajnega gospodarja...«

Po izpovedi nekaterih gonjačev smo se bližali počasi naselbinam iskalcev dijamantov ob še dokaj neraziskani reki Rio das Garcas. Naše potovanje se je zavleklo in smo bili na potu skoro tri tedne. Presneto slaba bi nam bila predla, da niso bile naše zaloge dovoljne in če bi nas bile ovirale hujše plohe. Celi čas nas je spremljalo žgeče braziljansko solnce, mučili so nas nesrečni moskiti, vozili smo se proti večji naselbini, kjer nas je čakal daljši odmor, da si opomoreta človek in žival za pot skozi pragozd, skozi katerega smo morali, če smo hoteli do bajnih zlatih najdišč.

Naša karavana se je ustavila na prvi dijamantni naselbini, ki je trgovsko središče obširne okolice in nosi ime »Café«. Beleženo ime se je oprijelo skupine koč po reki, ob kateri leži in je voda rjavkaste barve kakor kava.

Bajte so v Café po braziljanskem stepnem načinu iz kolov, šibja, ometane z ilovico in pokrite s palmovimi listi. Celo kino in bivališče zdravnika smo izsledili v tej naselbini.

Naša karavana se ni zmenila za umazane kočure. Zapeljali smo vozove na obširen travnik ob reki, kjer je bilo bolj vlažno in za konje ter

so jo morali pokopati. Grob so izkopali v vrtnu znanega francoskega grada Louver. Grobišče bi bilo dovolj dostojno za egiptovskega kralja, če bi počival sam na omenjenem mestu, kar pa se ni zgodilo. Francoze, kateri so bili pobiti med revolucijo l. 1830, so pokopali poleg faraona. Ko so pozneje izkopali kosti revolucionarnih junakov, da so jih prenesli na posebno odličen prostor, niso mogli ločiti faraonovih kosti od okostij revolucionarjev. Na ta način je prišlo do tega, da počivajo zadnji ostanki staroegiptovskega vladarja skupno z žrtvami revolucije v — častnem grobu.

najde svoj poslednji dom tam, kjer je 15 let delal za svoje ovčice, so zemske ostanke pokojnega pripeljali sem, kjer je dne 18. sept. nastopil svojo zadnjo pot. Kako je bil naš g. župnik priljubljen med svojimi farani, je pričal njegov veličastni pogreb, katerega, lahko rečemo, se je udeležila vsa župnija. V cerkvi se je v lepih besedah poslovil od pokojnika g. župnik Kolenc iz St. Vida, ki je opisal rajnega kot vzglednega, vedno za vse dobro vnetega dušnega pastirja. Pogreba se je udeležila tudi številna duhovščina iz domače in sosednjih dekanij. Pogrebne obrede je opravil g. dekan Lom iz Šmarja. Pokojnika so nosili gasilci, ki so se tudi v večjem številu udeležili pogreba; v spremstvu je šla Marijina družba z zastavo, šolski otroci s Sladke gore in Lemberga pod vodstvom svojega učiteljskega. Pred župniščem in ob grobu so mu zapeli v slovo domači pevci, v kratkih besedah se je pa od rajnega poslovil g. dekan Lom. Sedaj počiva med svojimi ovčicami, katere je vedno ljubil in zanje vse ostil. Naj mu Bog obilo poplača vse, kar je dobrega storil v svojem življenju!

Iz zagrebske torbe. Zmiraj katero uganemo. Pa smo jo tudi v nedeljo. Takole smo pomislili, da je Zagrebško goro Bog za vse ustvaril. Zakaj se ne bi spustili nanjo tudi mi! Pa smo jo vrezali. Cela vojska nas je bila. Mahnili smo jo čez Cmrok na Šestine, v krasno nedeljsko jutro, ki ga je Bog dal kar gotovo prav nam. Pa kaj bi naprej na dolgo in široko raztezal zgodbo tega našega izleta. Stopili smo na Medvedgrad k sv. Jakobu, kjer smo imeli sv. mašo in po naše lepo zapeli, v kapelici na Slemenu bi nemara delali napotje! Potem pa še pičlo uro lahke hoje na Piramido, kjer je Hrvaško planinsko društvo ta dan imelo svojo lepo svečanost: blagoslovitev temeljnega kamna Tomislavovega doma v proslavo 60letnice svojega obstoja. Ljudi je bilo gori, da je bila živa cela Medvednica. Pa ne mislite, da so prišli vsi peš. Bo vam hodila razvajena gospoda peš, kamor se lahko z avtom pelje! Tudi bi ne mogel kdo celo popoldne plesati, če bi vsi peš prišli gori celo pot, ki je za srednjega pešca za tri ure dosti dolga! Naše večernice so bile v kapelici v Slemenu, potem smo jo pa kremli nazaj v dolino, tudi po božji besedi: s petjem in vriskanjem, da so menili drugi: »Tem Krajncem jih kar nikoli ne zmanj-

ka!» In nam jih res ni zmanjkalo vse do doma, pa smo se še po potu marsikje ustavili, da bi tako bolj do tal posegli v zakladnico naše narodne pesmi, a nam še niso pošle. Takole si pomagamo, da nam je za Svetim Rokom manj dolg čas! — Vsi seveda nismo bili na Slemenu. Kako pa! V Zagrebu smo tudi športniki! Da se ne bi pozanimali, kaj bodo napravili naši, smo pustili doma nekaj »kibicev«, da so dajali poguma tistim, ki gotovo niso mogli upati posebnih simpatij v tujem mestu. Tudi ti so dobro odrezali. Klub Primorje se je dobro obnesel in dobil priznanje tudi od hrvaške javnosti. Pa pravimo mi, da je tudi navdušenje naših, s katerim so jih spodbujali, bilo nekaj vredno! — Še en dogodek, nekoliko zanimiv za slovensko javnost, se je odigral v Kostajnici, kjer je bila v nedeljo odkrita spominska plošča Martinu Trstenjaku, ki je tam deloval kot učitelj. Slovencem je poznan kot pisatelj, med Hrvati si je pridobil slavo odličnega »udripopovca«. Na

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da se »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

njegovi slovesnosti so ga poveljevali kot genijalnega borca za svobodo, a ta njegova genijalnost je imela svoje prave korenine v tem, kar je prišel do osebnega spora z župnikom v Kostajnici in je po tem nasprotstvu postal »nečelen« nasprotnik svojega bivšega prijatelja in »klerikalizma« in predsednik madžarske prostozidarske lože.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 22. septembra so pripeljali 40 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 9–10 Din, slanina 12–13. Kmetje so pripeljali 4 voze sena po 38–40, 2 otave po 30 in 1 lucerne 45, 18 voz krompirja po 0.50–0.75, 37 vreč čebule 1–1.50, česen 4–5, 13 voz zelja 0.50–1, kisle zelje 3, repa 2, kumarce 0.25, hren 4–5, luščeni grah 7–8, jabolka 2–4, hruške 3–4, slive 4, breskve 3–6, grozdje 4–7, celi orehi 8, luščeni 28–32, kostanj 1.25–2, pečen 6–8. Na trgu je bilo 8 vreč pšenice 1.25, 6 rži 1, 12 ječmena 1.25, 14 koruze 1.25, 10 ovsa 9.75, 8 prosa 1.50, 5 ajde 1, 13 fižola 1.50–2. Smetana 8–10, mleko 1.50–1.75, surovo maslo 20–24, čajno maslo 28–32. Prinesli so 65-kokoši 20–30, 982 piščancev 18–55, 12 gosi 30–35, 30 puranov 30–40, 58 rac 10–20, 43 domačih zajcev 5–30.

Mariborski svinjski sejem 21. sept. 1934. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 321 svinj

in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5–6 tednov stari komad 50–60 Din, 7–9 tednov 80–100 Din, 3–4 mesece 150–200 Din, 5–7 mesecev 250–300 Din, 8–10 mesecev 350–400 Din, 1 leto 600–680 Din, 1 kg žive teže 5–6 D, 1 kg mrtve teže 8–9.50 Din. Prodanih je bilo 81 komadov.

Dva sejma na Ptuju. Konjski in goveji sejem v torek dne 18. t. m. je bil, kar se tiče dogona, slabo založen, pač pa je bila kupčija še prav dobra. Prignali so 90 konj, 64 volov, 10 bikov, 121 krav in 45 telic, skupaj 330 glav živine. Od teh so prodali 224 glav. Povprečne cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: voli 3–4 Din, biki 2.50–3.50 Din, krave 2–3.50 Din, telice 3–4 Din; konji so se prodajali po kakovosti in sicer od 600 do 3200 Din komad. Prihodnji sejem bo dne 2. oktobra. — Svinjski sejem v sredo dne 19. t. m. je bil razmeroma slabo založen in kupčija je bila malenkostna. Prignali so 199 svinj in 124 prascev, skupaj 323 ščetinarjev; od teh so prodali 84 komadov. Povprečne cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: debele 6–7 Din, pršutarji 5–6 Din, plemene so se prodajale od 200 do 600 D komad; prasci, stari 6–12 tednov, so stali 75–200 Din eden.

Morskega volka prevažajo.

V Bakarcu pri Krajevici ob našem Jadranu so ujeli ribiči ogromnega morskega volka. Riba roparica je dolga 8 m, je tehtala 2100 kg in samo iztrebljen drob je bil težak 300 kg. Volk se je ribičem ustavljal 2 uri in jim je močno pokvaril velike mreže. Zival so prepeljali iz Bakarca na zagrebski velesejem in od tam pa na sejem v Ljubljano 7. sept.

Kačji plik in smrt.

V Braziliji opikajo kače na leto 20 tisoč oseb. Od teh jih umrje vsled kačjega strupa 5000.

govedo dovolj paše. Postavili smo šotore, zabili v nje kole, med katere smo razpeli spalne mreže. Kačji golazni niti tukaj ni bilo zaupati. Predvsem smo se pošteno okopali, nasitili in prijavili policijski stanici, ki čuva z zapadno brezbriznostjo ter malomarnostjo v trgovskih središčih nad življenjem ter skromnim imetjem številnih izseljencev.

Drugo jutro smo odjezdili kakih 20 km od postojanke Café, da si ogledamo na licu mesta o breki Río das Garcas način pridobivanja dijamantov.

Pot do najdišča dijamantov ni bila baš udobna. Treba je bilo prečkati nekaj potokov ter vod, predno smo se približali toku Río das Garcas, o koje dijamantnem bogastvu so krožile po celi Južni Ameriki bajne vesti.

Na prvi pogled nam je bilo jasno, da izvajajo deroči reki dijamante s potapljanjem in z izpiranjem.

Številni tukaj zaposleni delavci so nas sicer pozdravili, a koj nadaljevali z delom. Iskalci dijamantov so same do sklebetajočih kosti izmognane pare, ki so se natepele v divjino iz vseh delov sveta. Največ je pa seve domačinov Mulatov ali mešancev. (Mož zamorec in žena bela, ali nasprotno.) Belokožci so po pretežni večini taki, ki bi tukaj radi z vso naglico obogateli in taki, ki

so se zatekli v neznan svet pred doma jih zasledujočo pravico. Po dijamantnih najdiščih nikdo ne vpraša: Odkod si, kaj si bil, čemu si pribežal v te kraje? Glavno je, da se drži uboga ter od bridke usode preganjana reva zakonov divjega zapada. Prestopek zoper tujo last in življenje kaznuje tu mešanica ljudi kar sama s — smrtno. Ravno radi brezobzirne strogosti postav divjega zapada si med iskalci dijamantov vsakdo premisli, da bi izmaknil tudi najmanjšo stvar, ali napadel sotovariša.

Delavci prebivajo po prej opisanih kočah, katere si gradijo po dva, trije in še več skupaj. Uživajo fižol ter riž, katere zalivajo ob raznih prilikah z žganim alkoholom.

Prej sem že omenil, da iščejo dijamante po teh krajih na dvojen način.

Oglejmo si nekoliko iskanje dijamantov s pomočjo potapljaških aparatov. Ta način pridobivanja je zelo — zelo težaven, smrtno nevaren in se ga poslužujejo v tem poslu izurjeni ter krepki ljudje.

Potapljaške naprave so zopet dvojne vrste: Ali si obleče iskalec popolno potapljaško obleko s svinčnimi čevlji vred. ali pa si nadene samo polovico aparata: oprsje ter šlem na glavo. V tej zadnji opremi se potapljač lažje ter preostejše giblje.

Dalje sledi.